

Vraag nr. 5
van 16 oktober 2000
van de heer KOEN HELSEN

Legionella – Europees meldpunt – Bestrijdingsplan

De European Working Group for Legionella Infections (EWGLI) is een initiatief van wetenschappers die in de jaren tachtig begonnen met het uitwisselen van informatie over legionella onder toeristen. Dit initiatief groeide uit – mede dankzij financiering van de Europese Commissie – tot een meldingssysteem van 31 landen.

De werking van EWGLI is echter niet optimaal. Zo rapporteert een aantal landen niet of onvoldoende. Het aantal meldingen ligt een factor tien lager dan het werkelijke aantal besmettingen in vakantieverblijven. Vele landen registreren hun legionellaslachtoffers niet, of melden ze niet aan bij EWGLI. Ook België behoort bij deze landen. België gaf het laatste jaar geen enkel geval door.

1. Waarom rapporteert Vlaanderen de legionella-besmettingsgevallen niet aan de European Working Group for Legionella Infections ?
2. Worden er initiatieven in het vooruitzicht gesteld om de samenwerking met de EWGLI te optimaliseren ?
3. Wat is de stand van zaken met betrekking tot het bestrijdingsplan rond de legionellabacterie ?
4. Bestaat er een overleg tussen de minister van Toerisme en de minister van Volksgezondheid, opdat een samenwerking met de reisorganisaties kan leiden tot een betere informatiedoorstroming met betrekking tot de legionellagevallen ?
5. Staat de toeristische sector weigerachtig ten opzichte van de werking van de EWGLI om commerciële redenen ?
6. Worden er initiatieven genomen om de registratie te optimaliseren en om een doeltreffend beleid inzake de legionellabacterie te realiseren en zo ja, welke ?

Antwoord

Vooreerst wil ik opmerken dat het niet correct is te stellen dat legionella in België niet wordt geregistreerd of gemeld. Voor Vlaanderen is legionellose

trouwens een verplicht te melden ziekte in het kader van het decreet van 5 april 1995 betreffende de profylaxe van besmettelijke ziekten.

1. De European Working Group for Legionella Infections is vooral specifiek bedoeld voor het rapporteren van gevallen van legionellose of veteranenziekte die geassocieerd zijn met reizen.

De bedoeling is dat de lokale gezondheidsautoriteiten hierdoor zicht krijgen op het eventueel voorkomen van verschillende ziektegevallen die potentieel naar eenzelfde infectiebron kunnen leiden. Wanneer we in Vlaanderen weet hebben van gevallen van veteranenziekte die geassocieerd zijn met reizen, worden die doorgegeven aan de verantwoordelijke contactpersoon voor EWGLI in België bij het WIV (*Wetenschappelijk Instituut voor Volksgezondheid – red.*).

Het laatste bekend geval van travel-related legionellose was in 1999 in Houffalize. Het nodige werd gedaan om het hotel degelijk te ontsmetten en herhaalde controleonderzoeken hebben uitgewezen dat het watersysteem niet meer gecontamineerd is. Desondanks stond het in oktober 2000 nog op een lijst van zogenaamde "risicohotels".

De werking van EWGLI is dus zeker nog niet sluitend. Sommige "zuivere" hotels staan blijkbaar op de lijst, terwijl er zeer zeker ook risicohotels zijn die niet op de lijst voorkomen, omdat er nog nooit een legionellosegeval mee in verband werd gebracht.

2. De samenwerking met EWGLI wordt verder geoptimaliseerd.

Wanneer EWGLI gevallen meldt aan haar vertegenwoordiger in België, is er zeker bereidheid om de bevoegde autoriteiten, in casu de Vlaamse Gezondheidsinspectie, te verwittigen. Ook omgekeerd, wanneer de Vlaamse Gezondheidsinspectie weet heeft van een geval van legionellose dat mogelijk geassocieerd is met "reizen", wordt de contactpersoon van EWGLI gecontacteerd.

3. Wat het bestrijdingsplan met betrekking tot de legionellabacterie betreft, is er een regeling voor handelsbeurzen en expositieruimtes via het besluit van de Vlaamse regering tot het nemen van bijzondere tijdelijke maatregelen ter voorkoming van de veteranenziekte door besmetting op handelsbeurzen en in expositieruimte (besluit van de Vlaamse regering van 16

november 1999, gewijzigd bij regeringsbesluit van 24 maart 2000).

Ondertussen werd ook een voorontwerp van decreet betreffende de primaire preventie van schadelijke effecten bij de mens veroorzaakt door biologische agentia, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 juli 2000. Dit ligt voor advies bij de Raad van State. De bedoeling is dat binnen dit kaderdecreet uitvoeringsbesluiten worden gerealiseerd die een ruimere regelgeving ter preventie van legionellose omvatten, specifiek onder meer in voor het publiek toegankelijke ruimtes.

Op regelgevingsvlak werden verder de eerste concrete stappen gedaan om de aangifte van gevallen van de veteranenziekte te versnellen (zie punt 6). Naast deze maatregelen werden ook diverse omzendbrieven verstuurd, een folder aangemaakt, het medisch korps geïnformeerd via het Epidemiologisch Bulletin, overleg opgestart met de reissector.

4. In september werd er een overleg opgestart tussen de kabinetten en de administraties van gezondheidszorg en van Toerisme in verband met de aanpak van het legionellaprobleem bij reizen.

Er wordt momenteel in een werkgroep gesleuteld aan een scenario waarbij het doorgeven van informatie wordt geregeld, en dit zowel inzake primaire preventie – voor het optreden van een ziektegeval – als inzake secundaire preventie bij aangifte van gevallen van legionellose.

5. Of de toeristische sector om commerciële redenen weigerachtig staat ten opzichte van de werking van de EWGLI is mij onbekend.

Feit is alvast dat EWGLI niet is opgericht om toeristenorganisaties te informeren. Integendeel, EWGLI is er om snel problemen te kunnen herkennen en de nodige maatregelen te kunnen (laten) nemen in samenspraak met de lokale gezondheidsautoriteiten die hiervoor bevoegd zijn.

In die zin denk ik dat er geen enkel probleem is.

Een aantal reisorganisaties zijn verder vragende partij om meer informatie te ontvangen over eventuele risicohotels en een motiveerbare handelwijze te ontwikkelen wanneer gevallen van de veteranenziekte worden gesignaleerd. De

modaliteiten hiervoor worden uitgewerkt in het scenario waarvan eerder sprake (punt 4).

6. Aan Vlaamse zijde is legionellose een verplicht te melden ziekte in het kader van het profylaxedecreet.

Op 13 oktober 2000 werd het voorontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 19 april 1995 tot uitvoering van het decreet van 5 april 1995 betreffende de profylaxe van besmettelijke ziekten, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering.

Hierbij moet een legionellose onmiddellijk worden gemeld met schriftelijke bevestiging binnen 24 uur, terwijl dit voordien enkel binnen 48 uur moest gebeuren. Het ontwerp is momenteel bij de Raad van State voor het noodzakelijke advies.